

Diversi Tractatvs

Coloniae Agrippinae, 1629

Disputatio XXI. An dæmoniaci vexentur à dæmonibus propter peccata,
quæ isti miseri commiserunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61359)

tere detentus omittit multa quæ tenebatur facere lege diuina aut humana: nõ sit reus eius omissionis ad penam peccati subsequens. Item incidit quis in amēriam, cui dedit causam peccando: peccata, quæ in amētia committit, non imputantur ei ad culpā. Ita in præsentiam dicendū est de peccatis, quæ sequuntur ad vexationem dæmoniacorum propter peccatum antecedens, nimirum nõ imputabuntur, quia sequuntur ad penam peccati, non ipsum peccatū. Ita

Abulensis.

Abulensis q. 119. in 8. caput Matth. Dicit quispiam quid refert peccata sequi ad peccatum, vel ad penam peccati? Certè multum: nam cum peccatum voluntarium sit, quidquid in illo continetur, vel ad illud sequitur, voluntarium potest esse, & imputari peccanti: at verò pœna peccati, hoc ipso quod pœna est, inuoluntaria est: & ea quæ ad ipsam consequuntur inuoluntaria erunt: ac ex consequēri non imputari possunt ad culpam. Quod si quis cuperet obsideri à dæmone: iam vexatio illa non esset ei pœna: & mala, quæ præuidit futura, aut regulariter sequuntur, non video quomodo non imputentur ei: de quo copiosius infra.

DISPUTATIO XXI.

An dæmoniaci vexentur à dæmonibus propter peccata, quæ isti miseri commiserunt.

Videtur vera pars affirmatiua ex D. August. lib. 4. de Ciuitate Dei *augustin.* c. 34. *Dæmones (inquit) nisi quos fallendo deciperunt, possidere non possunt, & lib. 10.*

cap. 22. *Potestas inimica vincit, aut subigat neminem: nisi societate peccati.* Idem habet fufius Serm. 197. de tempore, & Cassianus collatione. 7. cap. 24. & Metaphrastes in Triphone prima Februarij narrat, dæmonem, qui Gordiani Imperatoris filiam torquebat, interrogatum à Triphone viro sancto, cur puellam intrasset, respondisse, dæmones in illos habere potestatem, qui opera eiusdem grata exercent. *Qualia sunt (inquit) cultus simulacrorum, blasphemia, adulteria, veneficia &c.*

*Cassianus
Metaphr.*

In oppositum est id, quod ait D. Hieronymus in Epistol. ad Paulam de dormitatione Blefilla, de bimulis, & trimulis, ac pueris vbera suggentibus à dæmone arreptis: & idem de multis pueris adstuit D. Augustin. lib. 21. de Ciuitate Dei cap. 18.

Hieronymus

Augustinus

Non reuocamus in dubium, an omnes quotquot lethaliter peccant à dæmonibus arripiantur. Negatiua pars verissima est, aliàs cū tot inuaduerint peccata (proh dolor!) ferè totum hominum genus à dæmonibus arriperetur. Quod quærimus est, an quotiescunque aliquis à dæmone obsidetur, ea vexatio propter obsessi culpam acciderit, an non?

Pro decisione dico primo. Plerumque & vt plurimum obsessi vexationem à dæmonibus patiuntur in pœnam, ac vindictam peccatorum, quæ obsessi commiserunt. Hoc assertum ex sacris Literis, ac historijs nõ sacris comprobari potest, 1. ad Corint. 5. Paulus

Corint.

1. Corin. 5. Corinthium quendam Sathanae tra-
1. ad Ti. 4. didit propter incestum commissum,
 & *1. ad Timo. 4.* Hymenæum, & A-
 lexandrum ob blasphemias: & Tex-
 tus Evangelicus affirmat Christum
 Dominum de Maria Magdalena sep-
 tem dæmonia eiecisse: & quamvis
 non expresse causam, insinuat ta-
 men dum peccatricem appellat. Sic
Magister explicant Magist. Sentent. in 4. dist.
Senten. 24. cap. 2. Ianſenius & Ambrosius
Lanſenius lib. de Salomone cap. 5. D. Hierony-
in Marc. cap. 16. mus in Daniele, & Epiphanius in
Ambro- fuis. vita eius affirmant Nabuchodonoso-
Hierony. Epiphani. forem fuisse obsessum à dæmonibus:
 cuius rei non pauca dedit signa: ob
 scelera tamen sua, id ei contigisse ex
 Danielis historia ea commemoratè
 palam fit. Idem videre licet in Saule,
 quem fuisse dæmoniacū graues Pa-
 tres asseuerant. Historias non sacras
 possem plures afferre: sufficiat D.
Hierony. Hieronymi testimonium, in vita Hi-
 lationis natrantis de virgine Deo di-
 cata à dæmone arrepta propter im-
 pudicam confabulationem, & aspe-
 ctam cum iuvene impudico.

3 Quod si quispiā sciscitetur, an sit
 aliquod peccatorū genus, ad quod
 sequatur hæc grauis vindicta, & de-
 ploranda miseria? nullū inuenio, sunt
 tamen quedam genera peccatorum,
 quæ frequentius quā alia, experiētia
 compertum est puniri hoc pestilenti
 flagello. In priori loco recenseo infi-
 delitatis peccatum: Ita docet ex Cy-
 priano Stapletonus Dominica 3.
Stapleto. Terentia. Quadragesimæ: fauet in sermone de
 lapsis, & Tertullianus Apologe. cap.

37. ait fuisse Romæ magnam arrepti-
 tiorum multitudinem, quæ tempore
 paganismus floruit: quin imò nostra
 ætate apud Indos, quando gentilitate
 derinebantur: & apud montana
 Asturicensia, ac loca omnia, vbi co-
 gnitio diuinorum deest, quam plures
 esse obsessos à viris Religiosis audi-
 uimus. Multi obsessi sunt, quia ad
 sacram Eucharistiam sine pœnitētia
 ac cōfessione peccatorum accessere:
 ita Cyprianus vbi supra. Plures pro-
 pter blasphemias in Deum, ac San-
 ctos à dæmonibus occupati sunt,
 huiusmodi fuere Alexander & Hy-
 menæus, *1. ad Tim. 4.* & Cæsar Baro-
 nius *To. 7.* circa annum Christi 630. 4.
 sic ait ex Cedreno. *Ho tempore (inquit)*
Græci quidam in domo cuiusdam pranden-
tes: eo prolapsi sunt vt in Virginem Deipa-
ram conuitia & execrationes iacerent: ho-
rum reliqui illico à malis, spiritibus arrepti
pœnas dederunt. Digna certè blasphe-
mis pœna, vt torqueantur ab spiriti-
bus, qui in perpetuum blasphemias
iactabūt, sicut de damnatis affirmat
D. Thom. 2. 2. q. 3. art. 4.

Aliud narrat Vvaldēsis de quodā
 blasphemo in sacram Eucharistiam
lib. de Sacramentalibus contra Vviclephi-
stas. Alij multi vexati sunt prop-
 ter luxuriam extraordinariæ mali-
 tiæ, primæ ad *Corinth. 5.* & fortè ob e-
 andem, circumuentionem à septem
 dæmonibus Magdalena passa est.
 Mitto modò superbiam, propter
 quam obsessum fuisse Nabuchodo-
 nosorem quidā putant & propter li-
 uorem in Dauidem, & persecutio.

Cassian
Metaph.

Hierony

Augustin
2.

Cyprian.

1. ad Tim.

Baronius.

D. Thom.

Vvaldens.

1. Cor. 5.

nem, Saulem arreptum existimant.

⁴
Metaphr. Hoc adnotauerim, filios sæpè à dæmonibus arreptos propter impietate in parentes. *Metaphrastes in vita S. Partenij* refert, ad Partenium cū parentes quidam filium suum arreptitium adduxissent, & pro eiusdem sanitate deprecarentur; *finite* (dicebat Partenius) *torqueatur; parricida est: parentibus vobis sæpè molestus fuit: & quam eidem optasit iustam sustinet castigationem.*

Sigibertus Et de Carolo iuniore Ludonici Germanorum Regis filio refert *Sigibertus circa annum Domini. 873.* quod à dæmonio grauter in præsentia Patris, & optimatum eius, sit vexatus, & in vexatione confessus, hoc sibi accidisse, quia contra patrem suum conpirationem facere moliebatur. Sunt de hac re innumeri casus tunc facti. Videndi sunt *Surius. 25 Maij, tom. 3. in vita D. Zenobij Florentini, & Alexander ab Alexandro lib. 4. geniali. ab Alex. dierum c. 19.* Benè hoc innuit *Sapiens Prou. 30.* *Proverbiorum 30.* *Oculum qui subsannat patrem, & qui despicit partem matris sue, effodiant eum corui de torrentibus, & comedant eum filij aquila.* Ad literam sensus est suspendantur in patibulis: per anagoge verò post obitū, imò & in hac vita fiant partes & præda dæmonum.

⁵ Longum esset recēdere varia peccatorū genera, propter quæ narratur à fide dignis obsessi multi, putà per contemptum religionis, per iniurias illatas Ecclesijs, per Sacramenti cōfirmationis contemptū, & similia. Vnum tamen dicere non grauabor;

sapissimè homines à dæmonibus arreptos fuisse: quia se dæmonibus deuouerunt, & vt ab eis atriperentur, postularunt, & meritò arrepti sunt; qui timore Dei contempto suū carnicem actortorem accersierūt. Videndus est *Ioannes Nider in libr. 5. formicarij, vbi insignibus memoratis casibus rem comprobat.*

Demum vnū mirabile dictu animaduertendum est, dæmonia aliquādo occasionem captasse homines arripiendi ob leues culpas veniales. *Cassianus de Abbate Moyse viro iusto, collatione. 7. cap. 27.* refert arreptum fuisse à dæmone propter impatientiam, & quoddam verbum durius prolatum, quod esse peccatū dumtaxat veniale certum est. *Cum esset* (inquit *Cassianus*) *Moyse singularis & incomparabilis vir ob reprehensionem vnus sermonis, quem contra Abbatem Macharium disputans, paulo durius protulit, quadam scilicet opinione prauentus, tam diro confestim est traditus spiritui, vt humanas egestionis ori suo ab eo suppletus ingereret, quod flagellum purgationis gloria se Dominus intulisse, ne scilicet in eo vel momentanei delicti macula resideret, velocitate curationis eius, atque aucto remedio demonstrauit. Nam continuo Abbate Machario in oratione submissō, dicto citius nequam spiritus ab eo fugatus abscessit.* Hæc *Cassianus.* Et *D. Gregorius lib. 1. dialogorum cap. 4.* refert quādam monialem ob leuē gulam à dæmone arreptā fuisse. Verba *Gregorij* sunt: *Quadam die vna Dei famula hortum ingressa, qua lactucam aspiciens, cōcupiuit.*

piuit, eamque signo Crucis benedicere oblita, auide momordit. Sed correpta à diabolo protinus cecidit, cumque vexaretur, eidem patri Equitio sub celeritate nunciatum est, moxq; vsq; hortum idem pater ingressus est: capit ex eius ore, quasi satisfaciens ipse, qui hanc arripuerat, diabolus clamare dicens. Ego quid feci? ego quid feci? Sedebam ibi super lactucam, venit illa, & momordit me. Cui cum graui indignatione vir Dei praecepit, vt discederet, & locum in omnipotentis Dei fama non haberet. Qui protinus abscessit, nec eam vltra contingere prauauit. Hæc Gregorius.

Admirabitur fortasse aliquis quomodo propter leues culpas veniales, tam ingentem pœnâ infligat Deus? Sed cessabit admiratio, si perpendatur vnum vel leuicolum veniale peccatum, dignè puniri igne purgatorio: cuius afflictio longe superat omnes etiam obsessorum calamitates, ac cruciatus.

Dico secundo. Non est impossibile, imò aliquando accidit homines sine propria culpa, sed propter aliorum crimina à dæmonibus obsideri, maxime si obsessi coniuncti aliquomodo sint peccantibus: quorum peccata Deus vindicare vult in sibi coniunctis: puta, punit peccata parentum in filijs, dominorum in seruis, superiorum in subditis, maritorum in vxoribus. Cui non dissimulat illud Exod. 20. Deus noster Deus zelotes est, vindicans peccata parentum in tertiam, & quartam generationem.

Exempla pro nostro dicto confirmando multa sunt: aliquot addu-

cemus de quibusdam pueris arreptis à dæmonibus, mala suorum parentum inprecatione. Cæcilius lib. 5. cap. 26. scribit, patrem iratum filia quinquenniæ, cum lac comederet imprecatum esse, vt simul cum lacte Diabolum voraret. Vix verbum impleuerat; à diabolo occupatur puella: & cap. 11. & 12. eiusdem libri alia duo refert, vnum de vxore, cui maritus, alterum de filio, cui pater dæmonium imprecatus fuerat. Et nostris temporibus huius rei multa narrantur exempla.

Dico tertio. Sæpe dæmones arripuisse homines sine vllis suis culpis, aut aliorum narrant sancti Patres. Id exprimit D. Aug. lib. 21. de Ciuitate Dei, cap. 28. Graue iugum (inquit) filios Adam à die exitus de ventre matris eorum vsq; in diem sepulture, matrem omnium vsque adeo impleri est necesse, vt ipsi paruuli per lauacrum regenerationis ab originali peccato, quo solum tenebantur vinculo, iam soluti: multa patientes: nonnulli, incurSIONES spirituum malignorum patiantur. S. Hieronymus in episto. ad Paulam de dormitione Blefile. Qua causa est (inquit) vt sæpe bimuli, trimulue, & vbera materna lactantes à demonio corripantur? & subdit: Inuisibilia hæc inferutabili altissimi iudicio sunt relinquenda. Multos pueros, qui nondum rationis vsum attigerant, ac proinde nec peccare poterant, arreptos fuisse à dæmone, narrant autores fide digni. Vide Palladium in vita Macharij & Metaphrasem in vita Partenij septima Februarij.

Nostris etiam temporibus audiuimus

Casarius.

Augusti.

Hieron.

Palladius
Metaph.

uimus pueros lactantes oblectos
fuisse: & id certum reddit Marcus
Marc. 9. Euangelista cap. 9. narrans puerum
quendam grauissimam dæmonis
vexationem ab infantia sustinuisse,
quemadmodum Pater pueri Chri-
sto Domino interroganti confessus
est.

Dices pueros hos propter peccata
aliorum, putà parentum, eam vexa-
tionem pertulisse. Huic obstat D.
Hieronymus citatus, cuius verbis
docetur, non tantum aliquando ac-
cidere, vt absque vlla culpa sua ho-
mines à dæmonibus vexentur: ve-
rum etiam absque omni culpa: dum
in reddenda ratione huius vexatio-
nis recurrit ad Dei iudicia inscruta-
bilia. Idem ait Chrysost. in libris de Dei
providentia dicens, aliquando dæmo-
nes vexare sanctiores homines,
quos, dum in peccatis volutarentur,
nulla aduersitas molestabat.

Secundo id ipsū persuadetur, quia
vexatio hæc dæmonum, malum pæ-
næ est: at sæpe mala pænæ Deus in-
fert sine culpa patientis, aut alterius:
ergo idem dicendum est de hac dæ-
monum ingenti molestia. Libet cō-
memorare pro hac re Christi Do-
mini doctrinam *Ioan. 9.* dicentis de
cæco à natiuitate: *Neque hic peccauit,*
neque parentes eius, aperte subindicans
mala quæcunq; pænæ sine vllò pec-
cato à Deo infligi. *Confirmatur,* quia
sine vlla culpa sanctus Iob quam-
plurima mala à dæmone pertulit: &
certè si permitteretur eundem sine
vlla culpa inhabitaret. Cur non? Sed

& viros sanctos carnificinam hæc
dæmonum pertulisse sæpe narratur.

Dubirabit quispiam: quæ ratio-
nes causæve sint: vt Deus velit absq;
vlla culpa homines alioqui probos
tam graui tortura premi, ac amicos
suos in manus truculenti hostis dæ-
monis tradere vexandos? *Respondio aliquando*
cum Hieronymo inscrutabili Dei a dæmone
iudicio hæc relinquenda esse. Nihil
ominus aliquas diuinæ providen-
tiæ rationes in hac parte adducere
possumus.

Prima ad instructionem hominū
circa fidem, quod dæmonia sint cor-
poris expertia: quod Saducæi nega-
bāt; immortalitatemque animarum
non esse impossibilem: siquidem
reperiuntur quidam spiritus im-
mortales, & infatigabiles in suis o-
peribus, quales sunt dæmones. Item
ob oculos proponuntur cruciatus
atque tormenta gehennæ: vt pecca-
ta fugiant homines, propter quæ
consortium dæmonum in alia vita
incurrent, nisi pœnituerint. Ac de-
nique monentur homines odium ac
rabiam dæmonum sœuentium erga
humanum genus: vt inde discant,
quantum debeant fugere eorum
consortium, ac timere culpas, prop-
ter quas merebantur simul cum eis
in infernum perpetuo detrudi.

Secunda ratio diuinæ providentiæ
in hac molestiæ inflictione: vt ho-
mines iustos exerceat ac probeat: &
ita alijs sint exemplo patientiæ,
humilitatis, ac aliarum virtutum.
Ex dictis colligit Cassianus *collatione*
23, non

18. non debere eos abominari, vel despici, quos istis spiritibus nequitiæ tradi videmus, quia hæc duo credere nos immobiliter oportet. *Primo* quod sine Dei permisso nullus ab his omnino teneretur. *Secundo*, quod omnia quæ à Deo nobis inferuntur, siue tristitia ad præsens, siue læta videantur, velut à pijsimo patre, clementissimoque medico pro nostris utilitatibus irrogentur; & idcirco eos veluti pædagogis traditos humiliari: vt discedentes ex hoc mundo, purgatiore ad vitam aliam transferantur, vel pœna leuiori plectantur, qui secundum Apostolum traditi sunt in præsentem Sathanæ in iteritum carnis, vt spiritu salui fiant. Ita Cassianus.

DISPUTATIO XXII.

*An liceat petere à Deo vt nobis hanc ter-
ram dæmoniorum vexationem im-
mittat?*

ET videtur vera pars affirmatiua. Nam omne malum pœnæ licet petere à Deo, vt exerceamur in patientia, & vt illo afflicti in hac vita, purgatiore enolemus ad aliam: sed hæc vexatio dæmonum pœna est, vt nuper docuimus: ergo eam licet à Deo petere. *Confirmatur* ex Sulpicio in vita *Diui Martini* asserente, Eremitam quendam à Deo postulasse, & impetrasse vt per menses aliquot eius corpus ab inhabitante dæmo-

nis affligeretur propter periculum peccati quod timebat superbiæ.

In oppositum est. Nam ad hanc pœnam regulariter consequuntur multa peccata, vt blasphemix, conuitia &c. quæ diximus tribui dæmonibus, & partim oblectis: ergo qui vult & petit hanc pœnam, vult etiam omnia quæ ad eam consequuntur regulariter, maximè si præuideat futura. Et *confirmatur*, nam licet pœna, in quantum pœna sit inuoluntaria; tamen si postuletur, & desideretur, desinit habere rationem pœnæ, quia voluntaria est: sicut accidit in hoc casu: & consequenter omnia quæ ad eam consequuntur voluntaria erunt.

Mihi hæc scribenti occurrit historia Dauidis cum daretur optio eligendi vnã ex tribus ingentibus malis, quæ metuerat propter numerationem populi. 2. Reg. 24. aut septennariam famem in terra, aut trium mensium persecutionem validam ab inimicis Dauid, aut triū dierum pestilentiam grassantem in populum Israeliticum, ait, *Melius est vt incidam in manus Domini (multa enim misericordia eius sunt) quam in manus hominum.* Itaque omnino recusauit persecutionem inimicorum, alia vero mala quæ Deus comminatus fuerat amplexus est. Sic ego grandis peccator dicam ad Deum meum, Domine pœni me per temetipsum, infirmitatibus & quibusque malis,